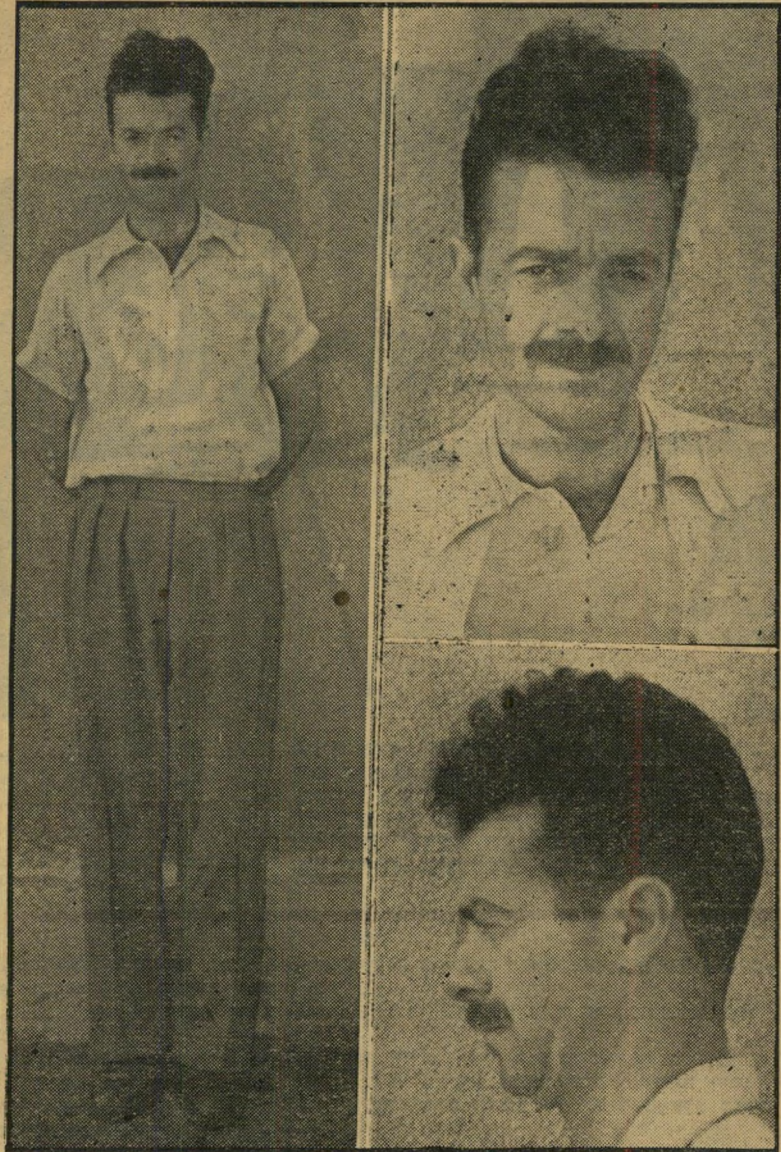

התובע מוסר לחברי הועדה את דבריו ב- סוד מוחלט. אחרי סיום דבריו, מוכנסים העצורים וה- סניגורים, הם נשאלים: "מה יש לכם להגיד להגנתכם?"

תשובת הסניגורים: "להגנה מפני מה? מה מייחסים לשולחנו? מה אמר התובע הצבאי? מה האשמות? מה ההוכחות? הועדה שותקת. החומר הוא סודי בהחלט. הסניגורים טוענים את אשר הם טוענים, מגששים באפלה. בסיום דבריהם אומר יו"ר הועדה: "תודה רבה, אנחנו נחליט..." הסניגורים: "מה ההחלטה? האם תמליצו

נעת. היא שיכנעה עוד פחות כשהמשרה סירבה בהחלט לתת לעתונאים לגשת למי קום, מנעה בעד צלמים מלצלם את החלון המסתורי. "הוא כבר תוקן", מילמל איש מרכזי במטה הארצי.

המשטרה התביישה. כמו תמיד כי שהמשרה מונעת אינפורמציה מוסמכת מן הקהל, הגיעו ההשערות חיש מהר עד לגי בולות הדמיון. לפי שמועה אחת, שוחרר בכר עלידי אנשי הבטחון עצמם, אחרי ש- הלשין על חבריו. אולם חבריו של בכר צחקו למשמע שמועה זו. השמועה השנייה: לא נחתך שום סורג,

שמעון בכר

בין השאר, תייר שנכנס למסוט

לשחרר את העצורים או להמשיך במעצרים? תשובת היו"ר: לצערו אין הוא יכול לה- גיד זאת. ההמלצה אף היא סודית, תועבר למפקד הצבא. לוועדה אין שום סמכות. המ- פקד יכול לקבל את המלצתה או לדחות אותה, כאותה נפשו.

איפה קרה הדבר הזה? לו נערכה תחרות גיחושים, היו מתקבלות תשובות רבות, בהתאם להשקפת המנחש - בכרית-המועצות, בועדת מקיקארתי בארצות- הברית, בסוריה.

אולם הדבר קרה במדינת ישראל, השבוע. העצורים: יוסף מנקס, אופה בן 35 מגב- עתיים, לשעבר מפקד יחידה גיפים של לחי-י; שמואל הלוי, בן 40, לשעבר מפקד תכנון המיבצעים של לחי.י. שניהם אבות לילדים, שניהם נעצרו לפני חודשיים, נכלאו (משך זמן מה בתא בלי חלונות), לא הועמדו ל- משפט מחוסר הוכחות. הראשון לא נחקר כלל. על השני אמרה הממשלה את המשפט ההיסטורי: "או שהוא מפקד המחתרת, או שאין לו שום קשר אליה..."

החוק המאפשר נוהל מחפיר זה הוא הס- עיף 111 של תקנות החרום האנגליות. לפני שנה החליטה הכנסת ברוב מכריע, נגד קולו הבודד של שר-המשפטים פנחס רוזן ותוך הימנעות מפא"י כי תקנה זו "נוגדת כל

כי אם שלושה מאנשי המחתרת, לבושים ב- מדי קצינים, באו ולקחו אותו "לשם חקירה" בתעודות מזויפות. המשטרה התביישה להו- דות בכשלון.

אולם ההשערה שנתקבלה ביותר על הד- עת היתה הפוכה: בכר ברח בכוחות עצמו, ללא עזרה. הוא לא השתמש במסור, גם לא בשום משה מיוחדת. הוא פשוט פרץ את הסריגים במכשיר שמצא במקום, לא קיבל סיוע אלא מחבריו במעצר, שעזרו לו להסית את דעת השומרים. המשטרה לא סברה ש- פרסום האמת יוסיף לה כבוד.

היכן נמצא בכר? המשטרה חיפשה אצל קרובים וחשודים, עצרה אנייה בלב ים, אס- רה תייר בשם בכר שעמד להיכנס למסוט בלוד, בדרכו לתורכיה. אולם בכר האמיתי נשאר בתוקף רואה ואינו נראה.

איפה זה קרה?

המקום: אי-שם, בבירת מדינה אלמונית. נוכחים: שלשה חברי ועדה, אחד שופט, אחד עורך-דין ואחד עסקן במפלגה השלטת, שתפקידם ליעץ למפקד הצבא אם להמשיך במעצרים של אנשים שהושמו בכלא "להגנת המדינה ולבטחון הציבור". שום משפט לא היה, שום הוכחות לא הובאו נגד העצורים. נכנס: התובע הצבאי, מאתוריו נסגרות הדלתות. העצורים וסניגוריהם נשארים בחוץ.

העם

התחיר

בחצי-אי רחוק, שקצהו הדרומי נמצא כמ- עט על אותו קו-רוחב כמו מטולה, נדמו השבוע התותחים. האיש הקטן בישראל הר- יגיש בכך כמו מאות מליוני אנשים קטנים מסביב לכדור הארץ.

מאות אלפי אנשים לבושי מדים מלוכלכים, בני תריסר לאומים, פקחו את עיניהם, קפצו מן השוחות המזוהמות. הם נצטוו לשחוט איש את רעהו, למען מטרות שמעטים מאד מהם ידעו בדיוק מהן. ההפוגה היתה להם כגאולה.

לדא תכלית. מלחמת קוריאה היתה דוג- מה קלאסית של מלחמה כמעט חסרת תכ- לית.

גורמיה:

● החלטתם הקודמת של שני לחייתנים זרים לחלק ארץ מאוחדת לשתי חתיכות חס- רות-הגיון, לשם נוחיותם הפרטית שלהם.

● נכונותם של שתי קבוצות אנשים, ב- סיאול ובפיונגיאנג, להקריב מאות אלפי אנ- שים חיים כדי לחסל את הקו על גבי המפה, לכפות בכוח הנשק על הצד השני את מש- טר-החיים שנראה להן.

האבידות:

- 2,285,000 אבידות צבאיות.
● 2,500,000 פלטי מלחמה.
● 10,000,000 מחוסרי קורת-גג.
● 600,000 בתים הרוסים.

ההישגים:

אפס מאופם, לשני הצדדים.
● האמריקאים לחמו 1129 יום ו-1130 ליי- לה בארץ רחוקה וחסרת-חישובות, הקריבו למטרה זו את מיטב כוחם הצבאי.

● הסינים נאלצו להפסיק כמעט לגמרי את בניין ארצם, הקדישו את כל תפוקת תע- שייתם הדלה למלחמה.

● הקוריאנים נשארו כאשר היו קודם, מי חולקים, שונאים זה את זה - אך הרבה יותר דלים.

● הסובייטים הצליחו לעורר את תאוות המלחמה של רבים משונאיהם, גרמו לגיוס התעשייה האמריקאית למטרות מלחמה, לב- חירת הנשיא אייזנהואר.

את המחיר שילמו המתים, השכולים וק- טועיה-האברים כמו תמיד.

מחתרת

הסריג כבר תוקן

משך שבוע ימים היה איש-מסתורין של ישראל, צעיר משופם או (משופם-לשעבר) בשם שמעון בכר, לשעבר בעל תפקידים מר- כוזים בלח"י ואחד מאנשי המפתח של המח- תרת-ללא-שם.

החידה התחילה עם הודעת המשטרה על בריחת בכר מכלא בית-דגון. התאור שלה, כמו תאורים אחרים בחדשים האחרונים, היה קצת יותר מדי ספרותי: אנשים מן התוך הגניבו לו מסור. העצור חתך את סריגי הצינוק בו ישב, השתמש במשחת מסתורית מיוחדת, לבל תישמע חריקה. אחר עבר את חצר בית-הסוהר, קפץ אל מעבר הגדר הגי- בונה של הבנין. הכל בעזרת אנשים מן החוץ.

היתה זאת הודעה יפה, אך לא כל כך משכ-

מוחמד נגיב חלם על מהפכה אמיתית, בדומה למהפכתו הגדולה של כמאל א-תא- תורכ. הוא ידע ששחרורה האמיתי של אר- צו אינו בריקמא כל עד העם נחשל ומפגור. הוא רצה להפוך את העם המצרי לעם מת- קדם ובריא, למוד הטכניקה החדישה. הוא רצה גם ליצור מעמד עליו יוכל להתבסס של- טון מהפכני אמיתי: מעמד בינוני יציב, שכ- בה של מליוני איכרים בעלי נחלאות משלהם. לשם כך היה צריך לחלק את האחוות הגדולות, לשבור את מעמד הפיאודלים והכ- מורה המוסלמית. במצרים הענייה לא היה הדבר אפשרי בלי גיוס גדול של הון זר, תשלום פיזויים לבעלי-האחוות ולהכשרת קרקעות נוספות.

היה גורם אחד בעולם שיכול היה לגייס הון זה ממקורות פרטיים מבלי לשעבד את מצרים למשלה זרה. גורם זה היו יהודי ארצות-הברית. שלום עם ישראל, תמורת מלחה גדול מבוקים יהודיים ומאנשים פרי- טיים, בדומה למפעל האגרות הישראלי, היה בגדר הדברים שנשקלו בכובד ראש.

המתנה שאינהואר

לא היה זה מחיר יקר עבור שלום, שהיה משנה באופן מהפכני את מעמד ישראל ב- דורות הבאים, חוסך, אולי, למדינה הרבה חיי אדם, נותן לישראל את ה"הינטרלאנד" (שטח ערפי) שהיה מאפשר קיום לכלכלה ישראלית, במקום השנוורר הנצחי.

אולם ממשלת ישראל דחתה אפשרות מוח- שית זו. היא לא היתה מוכנה לנקוט בא- חד מן הצעדים האלה. הסיבה היתה פשוטה, ברורה ולפי מיטב ההגיון המדויק כיום את המדיניות הישראלית: אסור לריב עם האנגלים, מי שרוב עם האנגלים, רב עם הא- מריקאים. מי שרוב עם האנגלים, אינו יכול לבקש מהם הלוואות והענקות לרכישת נפט לחודשיים. מי שרוב עם האמריקאים חייב להרויח את מחיתו לבדו.

הגיון זה לא היה נכון במלואו. אמר הש- בוע דאנה שמידס, אחד מגדולי העתונאים האמריקאים: "תמיכה ישראלית במאבק המצ- רי היתה מעוררת אהדה רחבה בודעת הקהל האמריקאי, הרואה בעין רעה את הקולניא- ליום האנגלי."

אמריקה תומכת בנגיב. דוגמה סמלית ל- כך: האקדח הצבאי אשר פוסטר דאלס מסר לנגיב כשי מאייק.

הסוס לא יטבע שנית

נימוק אחד נשכח בחיכוח, אולם הוא נימוק חשוב המדי. המצרים מכירים אותו היטב. לרוץ המזל, הוא ידוע פחות במש- רדי ממשלת ישראל.

האנגלים יסולקו מסואץ. המהפכה המצרית תנצח.

לוח הזמנים אינו קבוע מראש. עמדת ישראל יכלה להשפיע עליו. אולם גם בלי עזרת ישראל יגיע המרוץ לתחנה הסופית.

תמיד מן התכמה הוא, במירוץ סוסים, לשים את הכסף על הסוס המבטיח. נגיב יושב על סוס זה. ישראל שמה את כספה על הסוס שהפסיד במרוץ האחרון על אדמת ישראל עצמה; צפויה לה סכנה שבנקודת הסיום יזכר המנצח את פרטי ההתערבות. בפעם שעברה הציל אלוהי ישראל את עמו, הטביע את סוסי פרעה וריכבו בים סוף. אולם מסוכן לבקש את אותה הטובה פעמיים.

